

ВОЈНИ СИНДИКАТ СРБИЈЕ

- 25000 Сомбор ул. Стапарски пут Ц-12/2 стан 16 Србија •
 - ПИБ 107854436 • МБ 08940843 • ТР 205-184560-84 •
 - Тел: +38166271112 Телефакс: +38125441211
 - е-пошта: sekretarijat@vojnindikatsrbije.rs
- ПРВИ И ЈЕДИНИ РЕПРЕЗЕНТАТИВНИ СИНДИКАТ ЗАПОСЛЕНИХ У ОДБРАНИ

Деловодни број: П I-26-1/23 Датум: 27. март 2023.

МИНИСТАР ОДБРАНЕ

Војни синдикат Србије, као једини репрезентативни синдикат у делатности одбране на територији Републике Србије, у циљу унапређења права из радног односа професионалних припадника Војске Србије, наслову доставља:

ПРЕДЛОГ

за измену и допуне Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије

Министру одбране, као послодавцу и доносиоцу општих аката којима се уређују права из радног односа за професионалне припаднике Војске Србије, предлажемо да се у Правилнику о платама професионалних припадника Војске Србије („СВЛ“ бр. 10/17– пречишћен текст, 13/17, 37/17, 7/18, 30/18, 9/19, 19/19, 18/20, 19/20, 35/20, 7/21, и 5/22, у даљем тексту Правилник), изврше измене и допуне по следећем:

Члан 2. Правилника изменити тако да гласи: „Плата професионалног припадника Војске Србије одређује се множењем коефицијента са основицом за обрачун и исплату плате. У плату се урачунавају и додатни коефицијенти, увећања плате, додаци на плату као порези и доприноси који се плаћају из плате.

Образложење: Одлуком Уставног суда оглашена је неуставном одредба члана 2. Правилника о измени и допунама правилника о платама професионалних припадника Војске Србије („СВЛ“, бр. 13/2017) којом је било прописано да су у коефицијенту за обрачун плате садржане и накнаде трошкова за исхрану у току рада и регрес за годишњег одмора. Из наведеног разлога неопходно је извршити брисање неуставне одредбе правилника. Поред тога важећом одредбом члана 2. нису обухваћени сви додаци и накнаде које заиста улазе у плату.

У члану 16. став 1. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије додати тачку 13) која гласи: „за припаднике ВЗ „Мома Станојловић“ Батајница..... 0,226.“

Након тога 16. став 1. Правилника допунити додавањем тачке 14. која гласи: “за припаднике 224. ЕД постављене на формацијска места номенклатурне ознаке рода јединица за ЕД 25%”.

Образложење: Војни синдикат Србије се актом број 1-90-2/21 од 26.08.2021. године, обратио Министарству одбране са иницијативом за побољшање материјалног положаја професионалних припадника на служби у ВЗ „Мома Станојловић“ Батајница. Разлог томе је чињеница да припадници на служби у Заводу обављају послове II и III степена одржавања ваздухоплова и противваздухопловних средстава, пружају помоћ јединицама, модификују постојећу и уводе нову технологију. Ниске плате у ВЗ „Мома Станојловић“ Батајница, с обзиром на сложеност и карактер посла, одговорности, али и дефицит специфичног стручног кадра на тржишту рада, има за последицу одлив стручног кадра, а веома слаб прилив новог, што доводи до пада квалитета у извршењу задатака, што би за крајњу последицу могло имати нарушавање оперативне способности Завода, али и Војске Србије.

Што се тиче предложене допуне за припаднике ЕД сматрамо да је предложену измену потребно уградити у постојећи правилник због специфичности обављања дужности из делокруга реализације наменских задатака електронских дејстава. Оне укључују рад у теренским условима, скраћено време припрема за реаговање на безбедносне ризике у зони обавештајне одговорности, познавања страних језика и руковање и употребу софистицираних техничких средстава и система велике вредности. Уз то, људство ангажовано на задацима ЕД је у непрестаном борбеном контакту са потенцијалним непријатељем и изложено екстремним психофизичким напрезањима, а прикупљени обавештајни подаци и њихова обрада и правовремено достављање крајњим корисницима је од непроцењиве вредности за систем одбране и безбедности Републике Србије. Из тог разлога, припадници јединица ЕД су одговорни у правилном и правовременом откривању индикатора угрожавања безбедности Републике Србије, као одговору у правилном доношењу одлука са минималним корекцијама, а за тај рад треба да буду и правилно стимулирани.

Након члана 24. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије, додати члан 24а. који гласи гласи:

„За вршење службе у одређеним јединицама поред коефицијента из члана 24. став 2. овог Правилника, цивилном лицу припада коефицијент за посебне услове службе, због тежине, карактера и трајања рада односно посла, који се утврђује у проценту од основног коефицијента, односно у коефицијенту од:

1) за припаднике ВЗ „Мома Станојловић“ Батајница..... 0,226.“

Образложење: Цивилна лица у Војсци Србије обављају задатке за која су неопходна одређена знања и специфична врста стручне спреме за коју Министарство одбране не образује кадар у својим образовним установама. Зато сматрамо да би на појединим пословима морали остваривати већу плату од осталих цивилних лица на служби у Војсци Србије. Цивилна лица на служби у Заводу обављају послове II и III степена одржавања ваздухоплова и противваздухопловних средстава, пружају помоћ јединицама, модификују постојећу и уводе нову технологију. Ниске плате у ВЗ „Мома Станојловић“ Батајница, с обзиром на сложеност и карактер посла, одговорности, али и дефицит специфичног стручног

кадра на тржишту рада, има за последицу одлив стручног кадра, а веома слаб прилив новог, што доводи до пада квалитета у извршењу задатака, што би за крајњу последицу могло имати нарушавање оперативне способности Завода. Зато сматрамо да би било корисно цивилна лица на служби у ВЗ „Мома Станојловић“ мотивисати додатним коефицијентом и Оставити могућност за увођење додатног коефицијента и за цивилна лица у другим јединицама, а у зависности од процене и потреба, па предлажемо увођење члана 22а.

Члан 34. став 1.2. и 3. Правилника изменити тако да гласи: „Професионални припадник Војске Србије који поред послова на формацијском месту на коме је распоређен, обавља послове на другом формацијском месту или послове другог формацијског места без обзира на разлог због кога те послове обавља има право на додатак за додатно оптерећење у висини од 10% своје плате.

Додатак из ст. 1. овог члана не припада професионалном припаднику Војске Србије за време привремене спречености за рад или док се налази на годишњем одмору или када није у стању у служби на дужности, или када је упућен на школовање.“

Образложење: У пракси се показало да је досадашње решење лоше. Наиме, након што број би формацијско место из било ког разлога остало упражњено или је смањен број извршиоца за одређене дужности, или је укинута формацијско место, задаци таквог формацијског места и након тога постоје и захтевају да буду извршени. Обично се подразумева да извршење тих послова и задатака преузима лице које је распоређено на исто или слично формацијско место или лице коме се усменим наређењем претпостављених ти послови доделе. Такве ситуације у Војсци Србије су свакодневне. Да би лице могло да оствари накнаду за то што поред послова на свом формацијском/радном месту извршава послове другог формацијског места, постојећим решењем тражи се да за то буде овлашћено од стране Министра одбране, што је технички немогуће због времена потребног за прибављање овлашћења и с обзиром на учесталост оваквих ситуација. С обзиром да су лица поред послова на својим формацијским местима радила послове других формацијских места, а да им никаква накнада за то није била призната, велики број припадника Војске Србије, тужио је Министарство одбране, а судови су усвајали тужбе јер су утврдили да је постојао такозвани фактички рад. Зато сматрамо да је неопходно да се омогући ситуација у којој лица која поред послова на свом формацијском месту обављају и послове изван дужности свог формацијског места на основу Правилника без икаквих сметњи остваре додатак за додатни рад.

Члан 35. став 1. Правилника изменити тако да гласи: Професионалном припаднику Војске Србије за сваки сат који по налогу надлежног старешине ради дуже од пуног радног времена (прековремено рад) припада сат и по слободно.

У члану 35. став 4. брисати

Образложење: Што се предложене измене члана 35. став 1. тиче наведено предлажемо јер је јасно да старешине у Војсци Србије немају времена да у свим ситуацијама када је потребан рад дужи од пуног радног времена, посебно с обзиром на немогућност планирања неодложних и хитних послова, издају писане налоге за рад дужи од пуног радног времена и да то не чине, па затим постоји проблем остваривања права по основу прековременог рада. Војни синдикат Србије сматра да усмени налог старешине има једнаку тежину као и

писани налог и да постојеће решење у коме се захтева писани налог само отежава признавање слободних сати по основу прековременог рада припадницима војске Србије.

Када је предложено брисање члана 35. става 4. у питању сматрамо да је сврха накнаде за прековремени рад да надокнади различите утицаје до којих доводи рад који се извршава изван уобичајеног радног времена.

Поред што допуштају прековремени рад, закони допуштају могућност рада и у дане који су Законом о државним и другим празницима одређени као нерадни дани, рад ноћу и сл, али се такав рад мора платити далеко више од зараде која је утврђена као основна зарада запосленог за четрдесточасовно радно време у петодневној радној недељи. Ово стога што је закон предвидео да су државни и други органи, привредна друштва и други облици организовања за обављање делатности или услуга и у дане државних и верских празника који се празнују у Републици Србији дужни да обезбеде непрекидно обављање одређених делатности, односно услуга. Такође, природа неких делатности, односно технологија процеса рада захтева непрекидан рад, па такви послодавци могу да раде и у дане државних и верских празника који се празнују у Републици Србији.

Према томе када реалне околности налажу обављање посла и на дан празника који је по закону нерадан, послодавац има допуштење законодавца да организује рад и на празник, али мора да га плати барем 110% више од основне зараде.

Услед лошег утицаја ноћног рада на биолошки ритам организма, што изазива премор код запосленог, законодавац га посебно вреднује, те чињеница да запослени ради ноћу утиче на његов обрачун зараде. Према Закону о раду запослени има право на увећану зараду за рад ноћу у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то најмање 26% од основице, ако ноћни рад није вреднован приликом утврђивања основне зараде.

Рад дужи од пуног радног времена такође представља изузетну околност коју закон признаје, те мора да се плати увећано. Пуно радно време износи 40 часова недељно. Општим актом код послодавца може да се утврди да пуно радно време буде краће од 40 часова недељно, али не краће од 36 часова недељно. По правилу, ради се о петодневној радној недељи са осам часова рада у једном радном дану, с тим да послодавац може да направи и другачији распоред 40 радних часова у једној недељи, поштујући одредбе закона о обавезном дневном и недељном одмору.

Као што се из приложеног уочава, сваки додаток на зараду из има различиту сврху. Поједине врсте накнада прописане Законом о раду, садржане су и у Правилнику о платама професионалних припадника Војске Србије. Уз специфичност врсте делатности коју обављају припадници Војске Србије, наведени Правилник прописао је и додатне врсте накнада, од којих такође свака има своју сврху (да надокнади време проведено у специфичним условима теренског живота и рада, да надокнади рад на више различитих формацијских места у случају да она остану упражњена-додатак за додатно оптерећење да стимулише појединце који су се истакли и допринели у раду више од осталих-додатак за радни допринос), те сматрамо да не постоји законски основ за њихово међусобно искључивање на начин на који је то учињено у члану 35 став 4. важећег правилника, па зато предлагемо брисање овог члана.

Предлажемо измену члана 37. Правилника о платама тако да гласи: „Професионалном припаднику Војске Србије који ван радног времена мора да буде доступан (у приправности) да би ако устреба извршио посао, припада додаток за приправност.

Додатак за сваки сат приправности износи 10% вредности радног сата плате.“

Образложење: Припадници Војске Србије могу да буду позивани ради извршења задатака и са боловања и са годишњих одмора. Дужност им је да се на позив јаве без обзира где се налазе. Они који се не одазову позиву у ванрадно време индиректно сnose последице, што је показало подизање борбене готовости крајем 2022. године. С обзиром да се већина професионалних припадника налази у борбеним групама и да је кризна ситуација крајем 2022. године показала да су дужни да се и у ванрадно време јаве ради извршења задатака. Постојеће решење по коме само лица која раде на пословима криптобраде информација имају право на додатак за приправност неодрживо и неправично.

Члан 38. брише се.

Образложење: Чланом 38. Правилника о прописано је: „Додатак за рад ноћу, додатак за рад на дан празника који није радни дан, додатак за радни допринос, накнада трошкова за рад на терену, увећање плате по основу ангажовања на реализацији мера превентивно – техничке заштите и мера физичке заштите одређених лица и објеката и накнада трошкова за службу на посебним војним објектима искључују додатак за прековремени рад.“

Са друге стране чланом 108. Закона о раду прописано је: „Запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то:

- 1) за рад на дан празника који је нерадни дан - најмање 110% од основице;
- 2) за рад ноћу, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде - најмање 26% од основице;
- 3) за прековремени рад - најмање 26% од основице;
- 4) по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца (у даљем тексту: минули рад) - најмање 0,4% од основице.

При обрачуну минулог рада рачуна се и време проведено у радном односу код послодавца претходника из члана 147. овог закона, као и код повезаних лица са послодавцем у складу са законом.

Ако су се истовремено стекли услови по више основа утврђених у ставу 1. овог члана, проценат увећане зараде не може бити нижи од збира процената по сваком од основа увећања.

Општим актом и уговором о раду мог Општим актом и уговором о раду могу да се утврде и други случајеви у којима запослени има право на увећану зараду, као што је увећање зараде по основу рада у сменама.

Основицу за обрачун увећане зараде чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду.“

Сврха накнада прописаних чланом 108. Закона о раду јесте да надокнаде различите утицаје до којих доводи рад који се извршава изван уобичајеног радног времена.

Закон раду допушта могућност рада и у дане који су Законом о државним и другим празницима одређени као нерадни дани, али се такав рад мора платити далеко више од зараде која је утврђена као основна зарада запосленог. Ово стога што је закон предвидео да су државни и други органи, привредна друштва и други облици организовања за обављање делатности или услуга и у дане државних и верских празника који се празнују у Републици Србији дужни да обезбеде непрекидно обављање одређених делатности, односно услуга. Такође природа неких делатности, односно технологија процеса рада захтева непрекидан рад, па такви послодавци могу да раде и у дане државних и верских празника који се празнују у Републици Србији.

Према томе када реалне околности налажу обављање посла и на дан празника који је по закону нерадан, послодавац има допуштење законодавца да организује рад и на празник, али мора да га плати барем 110% више од основне зараде.

Услед лошег утицаја ноћног рада на билошки ритам организма, што изазива премор код запосленог, законодавац га посебно вреднује, те чињеница да запослени ради ноћу утиче на његов обрачун зараде. Према Закону о раду запослени има право на увећану зараду за рад ноћу у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то најмање 26% од основице, ако ноћни рад није вреднован приликом утврђивања основне зараде.

Рад дужи од пуног радног времена такође представља изузетну околност коју закон признаје, те мора да се плати увећано. Пуно радно време износи 40 часова недељно. Општим актом код послодавца може да се утврди да пуно радно време буде краће од 40 часова недељно, али не краће од 36 часова недељно. По правилу, ради се о петодневној радној недељи са 8 часова рада у једном радном дану, с тим да послодавац може да направи и другачији распоред 40 радних часова у једној недељи, поштујући одредбе закона о обавезном дневном и недељном одмору.

Као што се из приложеног уочава, сваки додаток на зараду из цитираног члана 108. Закона о раду има различиту сврху. Поједине врсте накнада прописане Законом о раду, садржане су и у Правилнику о платама професионалних припадника Војске Србије. Уз специфичност врсте делатности коју обављају припадници Војске Србије, наведени Правилник прописао је и додатне врсте накнада, од којих такође свака има своју сврху (да надокнади време проведено у специфичним условима теренског живота и рада, да надокнади рад на више различитих формацијских места у слиучају да она остану упражњена, додатак за додатно оптерећење да стимулише појединце који су се истакли и допринели у раду више од осталих-додатак за радни допринос), те сматрамо да не постоји законски основ за њихово међусобно искључивање на начин на који је то учињено чланом 38. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије.

Члан 42. став 2. Правилника треба да гласи: „Професионалном припаднику Војске Србије за време привремене спречености за рад због болести или повреде која није последица професионалне болести или повреде на служби припада накнада плате у износу 95% од плате коју бу остварило да је радило.

Образложење: Постојећим решењем цивилна лица на служби у Војсци Србије су апсолутно дискриминисана. Цивилна лица као и војна лица обављају службу дежурства која траје 24 сата и дуже, бораве у теренским условима живота и рада, поједини врше службу под отежаним условима, учествују у узбунама и имају бројне друге обавезе које наарушавају њихово здравствено стање. Недопустиво је дискриминисати их у односу на војна лица.

Члан 46. став 1. Правилника треба да гласи: „Официру у радном односу на одређено време, подофициру у радном односу на одређено време и професионалном војнику којима престане служба у Војсци Србије (осим на лични захтев, с правом на пензију или због повреде војне дисциплине) припада отпремнина у висини бруто плате која би им припадала у последњем месецу пре престанка службе, зависно од времена проведеног у служби на одређено време, и то:

Образложење: Сматрамо да није правична ситуација у којој лица, након година живота посвећених вршењу војне службе, која из разних разлога (здравствених или других оправданих) нису у могућности да закључе нови уговор о раду након истека уговора о раду буду разрешени професионалне војне службе без отпремнине која ће им помоћи да преброде период од разрешења до остваривања новчане накнаде код Националне службе за запошљавање или плате код новог послодавца.

Како је због бројних измена и допуна, насталих од објављивања пречишћеног текста („СВЛ“ бр. 10/17), Правилник веома тешко користити у свакодневном раду, сматрамо да би након што се изврше измене и допуне било корисно издати пречишћен текст Правилника.

У нади да ћете уважити овде наведене и образложене предлоге, с поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК ВСС

Достављено:

- наслову
- а/а